



Андрія Дончика називали одним із найперспективніших кінорежисерів 90-х років. Його стрічка «Кисневий голод», знята у 1991 році, завоювала призи на фестивалі в Салоніках (краща акторська роль), у Венеції (приз критики). З 1995 року продовжує режисерську роботу на телебаченні, на каналі «1+1». У 2004 році зняв «Украдене щастя» за твором І. Франка (4 серії). Нині працює над стрічкою «Жага екстриму» (2 серії по 53 хв.).

Андрій Дончик: «Зйомки як спринтерський забіг»

Бесіду веде Євгенія Козловська

– Як вважаєте, де простіше працювати – в кіно чи на телебаченні?

– Є істотна різниця. «Кисневий голод» було зроблено для прокату. «Украдене щастя» і «Жага екстриму» – це телевізійні проекти. Працю на телебаченні і для кіно не можна порівнювати. Коли я працював у кіно, ще була величезна радянська система, з налагодженим виробництвом, з безліччю професіоналів, значними фінансовими можливостями. Зараз зовсім інші умови.

Звичайно, кіно цікавіше. Я один кадр міг вибудувувати цілий день. А зараз і технологія змінилася, і все інше. Тоді ми за 20 днів зйомок могли зняти хвилину 10. А зараз я за цей час маю зробити майже дві години. Якість, звичайно, страждає, але це бізнес. Кожен фільм – це бізнес-проект. І потрібні ті люди, які можуть знімати якісно і швидко. Якщо ти будеш знімати якісно, але повільно, тебе ніхто не запросить. Це буде нерентабельно і нікому не потрібно.

– Ваші фільми розраховані на масового глядача?

– Той, хто дивиться телебачення, той і є глядач. «Украдене щастя» подивилося 30 мільйонів. Я не знаю, чи це масовий глядач, чи ні.

– З чотирьох серій «Украденого щастя» ви зробили кінофільм. Чи був він десь у прокаті?

– «Украдене щастя» має дві версії. Телевізійну і повнометражний фільм. Оскільки повнометражну версію фінансувало Міністерство культури, то прокатом і всім іншим займалось воно ж. Канал «1+1» чотири рази показав цей фільм і продав його на російський канал РТР, який теж показав його. А Міністерство культури, наскільки я знаю, надрукувало дві копії і поклало в архів. А вони мають займатися дистрибуцією, прокатом. А дві копії – це не тираж для прокату. Ось так держава піклується про те, що фінансує.

– А як ви оцінюєте «Украдене щастя»? Ви у ньому щось змінили б?

– Ні, я б нічого там не змінював.

– Ви вже закінчили зйомки «Жаги екстриму». Ви б не могли розповісти про цей фільм? Як з'явилася ідея, який у нього сюжет?

– У драматурга Анатолія Крима є п'єса «Жага екстриму», опублікована ще в 2002 році. Я прочитав її і вирішив знімати. За жанром у нього це трагікомедія, у нас – кримінальна драма. Дія відбувається фактично в одному місці – це в'язниця, але туристична. Туди на суботу-неділю може сісти будь-хто, щоб відчутти як це – бути в'язнем. Туди потрапляє мер невеликого міста, в якому він повний господар. Він вирішив спробувати новий вид відпочинку – бо сауни, полювання і все інше вже набридло. І дуже швидко починає відчувати себе головним і там. Але виявляється, що все це просто одна грандіозна афера, щоб виявити давно скоєний злочин. У в'язниці з мером трапляється різне.

– Розкажіть про команду, з якою ви працюєте.

– Єдиний, з ким я працюю постійно – оператор-постановник В. Гувеський. Також намагаюся більш-менш зберігати акторський склад: у мене знімалася Наталя Доля, Євген Пашин, Віталій Лінецький. Власне, команда різна і формується за принципом випадковості. Зараз дуже важко знайти акторів, які б не були зайняті в інших картинах. Тому всі інші – це, власне, не команда, це люди, які підбираються під конкретні завдання, на конкретний, дуже короткий термін. Зараз жорстке виробництво. Якщо «Кисневий голод» я знімав 9 місяців, то дві серії «Жаги екстриму» – 20 днів. Ці зйомки схожі на спринтерський забіг. Я навіть не встиг запам'ятати всіх на ім'я.

– А як ви знайшли актора на головну роль?

– Дуже просто. Зайшли в Інтернет, зробили приблизний список акторів, які могли б нам підійти. Потім асистент обдзвонив усіх, хто вільний. Виявилось, що їх лише двоє. Вибрали Анатолія Катеньова, і я не жалкую, він дуже професійний актор, багато знімається. Живе в Білорусі, але більше року вже не був дома, бо їздить з одного знімального майданчика на інший.

– Чи буде кіноверсія?

– Скоріш за все, не буде навіть версії українською мовою, бо фільм знімався російською (актори з Росії не володіють українською). Переклад вимагає фінансових витрат.

– Плануєте якісь інші проекти?

– Ні, я повинен цей закінчити. А фільм має вийти на екрани в листопаді.